

Znak a vlajka obce

TULEŠICE

Tváří obce, její vizitkou, jedním z jejích základních identifikačních prvků a viditelným výrazem její identity, jsou její obecní symboly. Nejedná se o pouhou užitou grafiku. Vyšší smysl komunální symboliky spočívá v její nadčasovosti a schopnosti prohloubit sounáležitost občanů a jejich vztah k obci.

Výběr obecních symbolů je svědectvím kulturnosti, vkusu a odpovědnosti obecních představitelů, vědomých si skutečnosti, že tyto symboly nejsou záležitostí dočasnou, nýbrž trvalou, ovlivňující a zavazující i příští generace.

Obecní zastupitelstvo obce Tulešice, vědomo si této skutečnosti, rozhodlo se uvážlivě a zodpovědně zvolit obecní symboliku a následně požádat o její schválení Podvýborem pro heraldiku a vexilologii PS PČR.

Podle platné právní úpravy mohou obce disponovat vlastními obecními symboly, to znamená znakem a vlajkou (praporem). Pokud obec nemá historický, řádně udělený, či tzv. vydržený znak či vlajku, má právo požádat prostřednictvím Podvýboru pro heraldiku a vexilologii Předsedu Poslanecké sněmovny Parlamentu České republiky o udělení symbolu (resp. symbolů).

Znak obce musí respektovat soubor více či méně pevně stanovených heraldických zásad a musí rovněž vykazovat zřetelný významový vztah k lokalitě, kterou reprezentují. Mezi relevantní tématické okruhy pro tvorbu znaku patří například konstituce tzv. mluvícího znamení (vyjádření názvu obce), reflexe historické pečetní či razítkové symboliky obce, vyjádření patrona obce, odkaz na význačné události nebo pověsti a mýty v dějinách obce, připomenutí erbovních motivů někdejších feudálních majitelů obce či panství, poukaz na specifické historické či současné řemeslné a jiné pracovní aktivity obyvatel obce, nebo vykreslení určitého relevantního přírodního motivu krajiny, do níž je obec zasazena.

Vlajka obce by měla odpovídat podobě či symbolice znaku obce. Často, zejména pokud vzniká vlajka současně se znakem, se přistupuje k tzv. opakování znaku, což znamená, že vlajka obce má stejnou či velmi podobnou figurální kompozici jako obecní znak.

Symbolika návrhů znaku a vlajky obce TULEŠICE - tématické inspirační okruhy

1) Historie obce

Tulešice se poprvé písemně připomínají roku 1239, kdy Přibyslav z Křižanova daroval ve zdejší vsi desátky a půl lánu špitálu sv. Ducha v Brně.

Přibyslav z Křižanova byl jedním z nejvlivnějších velmožů své doby a Tulešice zřejmě získal výsluhou.

Snad v první polovině 14. století získal Tulešice Jindřich z Lipé. Páni z Lipé kolem svého sídla v Moravském Krumlově začali budovat lenní systém.

Prvním známým manem, užívajícím predikátu „z Tulešic“, byl **Janek z Tulešic** (první písemná zmínka roku 1365), patřící k rodu vladyků z Peče u Dačic (z rozvětveného rodu Ranožírovců), s erbem jeleních parohů. Členové tohoto rodu zastávali opakovaně velmi významný úřad hofrychtěře (iudex curie) manského zřízení u dvora nejvyššího maršálka českého království, tj. předsedajícího soudního dvora, na němž se řešily sporné záležitosti mezi many (Janek z Tulešic byl dvorským sudím v letech 1385-1388, Václav z Tulešic zastával stejný úřad 1438-1459 a Mikuláš z Tulešic v letech 1476-1490). Členové této rodiny sídlili na Tulešicích až do roku 1508.

Pečeť Václava z Tulešic z r. 1446

V roce 1508 získává tulešické léno Jiří Rechemberk ze Želetic, kterému je roku 1533 Jan z Lipé propustil z manství. Z roku 1535 pochází první písemná zmínka o Tulešické tvrzi, kterou však pravděpodobně vybudovali již předchozí majitelé. Rechemberkové drží Tulešice necelých 50 let.

Nejpozději od r. 1555 jsou Tulešice v majetku rodu Březnických z Náchoda. Za Jindřicha Březnického z Náchoda (na Tulešicích) a jeho syna Jiřího, se panství postupně rozrůstá, přikoupením obcí Kounice, Horní Dubňany a Dukovany. Po smrti Jiřího, roku 1634, zdědil majetek syn Ferdinand Leopold. V samém závěru třicetileté války, byly Tulešice i okolní vesnice zpustošeny švédským vojskem. Tulešice i se šlechtickým sídlem na několik desetiletí úplně zpustly.

V tomto stavu koupil v roce 1668 tulešické panství moravský zemský advokát a komorní prokurátor (jeden z 12 přísedících moravských zemských advokátů, působících u nejvyšší soudní instance v Markrabství Moravském) **Matouš Isidor Záblatský** (+1690), v r.1677 povýšený císařem Leopoldem I. do rytířského stavu s predikátem „z Tulešic“ (byl tak prvním vlastníkem, kterému byl udělen predikát „**z Tulešic**“). Jeho rod zde sídlil až do 1785. Záblatští museli od základů vystavět nejen vesnici, ale i současný tulešický zámek.

Erb Matouše Isidora Záblatského
(MZA Brno)

Erb Záblatských na náhrobku posledního příslušníka rodu,
Jana Josefa (zeď kostela v Horních Dubňanech)

V dalším období se vlastníci častěji střídali: Forgáčové (1785-1837), Antonín z Hollingu (1837-1843), Serenyiové (1843-1872).

Roku 1872 zakoupil velkostatek a zámek Tulešice továrník a velkostatkář **Jakub Dormizer** (v r.1875 povýšený do šlechtického stavu císařem Františkem Josefem I.). Jakub Dormizer (+ 1904) a jeho žena Pavlína (+ 1910) vynikali mnohostrannou dobročinností a lidumilnými skutky, které se zapsaly do paměti tulešických starousedlíků.

Erb Jakuba Dormizera (Der Mährische Adel, 1899)

V roce 1910 zdědil majetek jejich synovec Robert Goldschmidt. Posledním předválečným vlastníkem byl od roku 1936 brněnský stavitel Stanislav Neděla.

2) Sfragistika - historická pečtní symbolika obce

K roku 1709 je doložena **obecní pečeť**, zobrazující v pečetním poli vousatého muže v čepici a tzv. ocáskovém kožichu, třímajícího v pravici přes rameno opřenou pádnou sekeru, opis pečetního pole majuskulou **PECZET DIEDINI TVLESCHITZ 1709**

3) Historické památky

Nejvýznamnější historickou památkou a dominantou Tulešic je barokní zámek z r.1711, později stavebně upravovaný. Zámecký park - areál o rozloze 8 hektarů, pochází z poloviny 18. stol. Do parkové zeleně jsou zakomponovány rokokové sochy s náměty antické mytologie.

O samotě, na vyvýšeném místě, stojí výrazně situovaná pozdně barokní **kaple sv. Floriána (patrona obce)** z roku 1782, která je významnou sakrální uměleckohistorickou architekturou.

4) Přírodní podmínky / Řemeslné a jiné pracovní aktivity

Obcí protéká **řeka Rokytná, říčka Olešná a Tulešický potok**. Na řece Rokytné stálo v minulosti hned **několik vodních mlýnů** (Alinkovský, Podskalní/Pekařovský, Oulehlovský, Mrdálkovský/Kuchyňkův).

5) Heraldika – přehled erbů někdejších feudálních majitelů obce

? - 1239 - ?
Přibyslav z Křižanova

cca 1311/1312 - 1533
páni z Lipé
(včetně propůjčení léna)
(cca 222 let)

1365 - 1508
Ranožirovci z Peče
143 let

1508 - 1555
Rechenberkové ze Želetic
(od r. 1533 vlastníci)
47 let

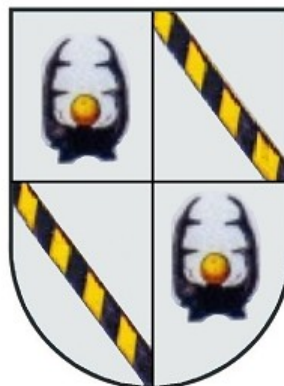
1555 - 1668
Březničtí z Náchoda
113 let

1668 - 1785
Záblatští z Tulešic
117 let

1785 - 1837
svobodní páni Forgchové
52 let

1837 - 1843
svobodní páni z Hollingu
6 let

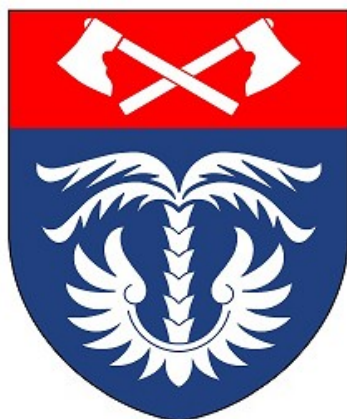
1843 - 1872
Serenyiové
29 let

1872 - 1910
Dormizerové
38 let

Přehled variant znaků

(Konzultováno s předními odborníky na historii, heraldiku a vexilologii)

1

2

3

4

5

6

7

8

9

10

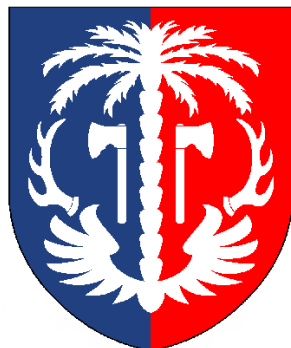
Přehled variant znaků a vlajek

Obec TULEŠICE - Varianta 1

Obec TULEŠICE - Varianta 2

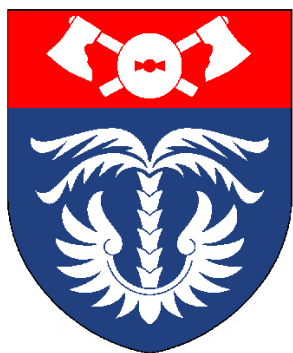

Obec TULEŠICE - Varianta 3

Obec TULEŠICE - Varianta 4

Obec TULEŠICE - Varianta 5

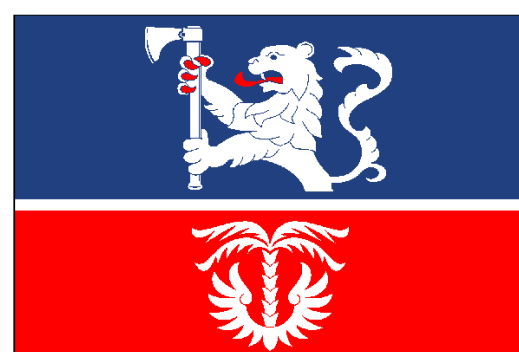
Obec TULEŠICE - Varianta 6

Obec TULEŠICE - Varianta 7

Obec TULEŠICE - Varianta 8

Do užšího výběru (pro účely obecní ankety) byly zastupitelstvem zvoleny následující varianty :

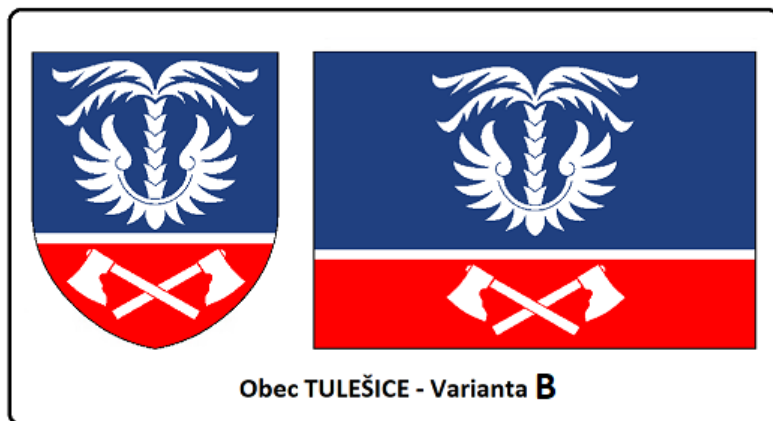

Palma, vyrůstající z rozložených spojených křídel je derivátem erbu Záblatských - rodu, který historii obce zásadně ovlivnil a kterému byl panovníkem udělen predikát „z Tulešic“ (1677 Mathaeus Isidor Záblatský z Tulešic).

Sekery odkazují k obecní pečeti z r. 1709 (vyobrazení vousatého muže v čepici a tzv. ocáskovém kožíchu, třímajícího v pravici přes rameno opřenou pádnou sekeru).

Jelení parohy odkazují k erbu vladků z Peče (Ranožírovců) - rodu, jehož příslušník jako doloženě první používal přídomek „z Tulešic“ (1365 Janek z Tulešic).

Modro-červená kombinace základních barev symbolizuje vodu a oheň a odkazuje tak k patronu obce – sv. Floriánovi.

Palma, vyrůstající z rozložených spojených křídel je derivátem erbu Záblatských - rodu, který historii obce zásadně ovlivnil a kterému byl panovníkem udělen predikát „z Tulešic“ (1677 Mathaeus Isidor Záblatský z Tulešic).

Břevno (vodorovný pruh) symbolizuje řeku Rokytnou, která obcí protéká.

Sekery odkazují k obecní pečeti z r. 1709 (vyobrazení vousatého muže v čepici a tzv. ocáskovém kožichu, třímajícího v pravici přes rameno opřenou pádnou sekeru).

Modro-červená kombinace základních barev symbolizuje vodu a oheň a odkazuje tak k patronu obce – sv. Floriánovi.

Palma, vyrůstající z rozložených spojených křídel je derivátem erbu Záblatských - rodu, který historii obce zásadně ovlivnil a kterému byl panovníkem udělen predikát „z Tulešic“ (1677 Mathaeus Isidor Záblatský z Tulešic).

Břevno (vodorovný pruh) symbolizuje řeku Rokytnou, která obcí protéká.

Sekery odkazují k obecní pečeti z r. 1709 (vyobrazení vousatého muže v čepici a tzv. ocáskovém kožichu, třímajícího v pravici přes rameno opřenou pádnou sekeru).

Mlýnský kámen je atributem sv. Floriána, patrona obce, jemuž je zasvěcena místní pozdně barokní kaple a současně je připomínkou vodních mlýnů, které k obci v minulosti náležely (Alinkovský, Podskalní/Pekařovský, Oulehlovský , Mrdálkovský/Kuchyňkův).

Modro-červená kombinace základních barev symbolizuje vodu a oheň a odkazuje tak k patronu obce – sv. Floriánovi.